



Παρέμβαση

Εφημερίδα της Εναλλακτικής Παρέμβασης Δικηγόρων Αθήνας • ΙΟΥΝΙΟΣ 1998 • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 3

Η ΑΠΛΗ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ ΕΙΝΑΙ ΑΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΗ ΟΧΙ ΣΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ-ΜΑΪΜΟΥ!

Το ΔΣ του Συλλόγου με δυο διαδοχικές αποφάσεις του τον Νοέμβριο του 1997 και τον Απρίλιο του 1998 αποφάσισε τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος με σκοπό τη **διερεύνηση της αλλαγής του εκλογικού συστήματος στον ΔΣΑ** και την, βάσει του δημοψηφίσματος, έκφραση γνώμης του ΔΣΑ προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης εν όψει της τροποποίησης του Κώδικα Περί Δικηγόρων. Η απόφαση λήφθηκε μετά από πρόταση του συμβούλου Δ. Βερβεσσού και με το σκεπτικό ότι ένας μεγάλος αριθμός συναδέλφων επιθυμεί την κατάργηση του ισχύοντος εκλογικού συστήματος και την εισαγωγή του συστήματος εκλογής συμβούλων με **ενιαία λίστα χωρίς συνδυασμούς και ξεχωριστές παρατάξεις**. Η πρόταση αυτή υποστηρίχθηκε εμφανώς από τις δύο κυρίαρχες παρατάξεις που πρόσκεινται στο κυβερνητικό κόμμα και στη ΝΔ όμως είχε και την έμμεση αλλά σαφή αποδοχή της παράταξης του Προέδρου και του ίδιου του Προέδρου. Αυτό φάνηκε και από την οριακή υπερψήφιση αρχικά της πρότασης για δημοψήφισμα από μέλη της παράταξης του Προέδρου με το σκεπτικό του σεβασμού της θέλησης των συναδέλφων (άνγνωστο πόσων και ποιων), αλλά και από την επιβεβαίωση της αρχικής απόφασης για δημοψήφισμα τον 4.1998 με την ενεργή υποστήριξη του Προέδρου και της παράταξής του.

1. Η πρόταση για δημοψήφισμα σχετικά με το εκλογικό σύστημα είναι μια πρόταση που ήδη από



την επιχειρηματολόγησή της παίρνει θέση κατά του ισχύοντος συστήματος απλής αναλογικής. Και μάλιστα όχι από τη σκοπιά της κριτικής των συγκεντρωτικών και προεδροκεντρικών πλευρών του, των υπερεξουσιών και της συναρτημένης με αυτές άμεσης εκλογής του Προέδρου, της αποδυνάμωσης των αμεσοδημοκρατικών θεσμών όπως η Γ.Σ., αλλά τη σκοπιά της **επίθεσης στον προγραμματικό συνδικαλισμό και στην πολυτασική/αναλογική έκφραση των τάσεων και ρευμάτων εντός του δικηγορικού συνδικαλισμού**. Ξεκινά από ένα κλασικό «λαϊκιστικό» επιχείρημα ότι οι παρατάξεις και τα ξεχωριστά προγράμματα εκφράζουν την αναχρονιστική κομματική χειραγώγηση

και τη διχαστική διαχωριστική γραμμή μέσα στους δικηγόρους, ενώ το αίτημα του σήμερα είναι ο συνδικαλισμός των «αξίων», των «ικανών», των «προσωπικότητων». Εκφράζει ένα δήθεν υπόγειο ρεύμα «σιωπηλής πλειοψηφίας» το οποίο ποτέ δεν έχει εκφραστεί δημόσια και με συλλογικούς όρους και άρα αφού η ύπαρξή του δεν μπορεί να αποδειχθεί προβάλλεται ως αυταπόδεικτο και ως δεδομένο. Όμως η επίκληση του «λαού των δικηγόρων» ως νομιμοποίηση του «συνδικαλισμού των εκλεκτών» και των «αρίστων», ως **επιστροφή δηλαδή στο δικηγορικό συνδικαλισμό του 1950**, σίγουρα δεν είναι ένα δημοκρατικό επιχείρημα.

2. Το δημοψήφισμα από μόνο του, γενικά και αόριστα, δεν αποτελεί την ύψιστη έκφραση της δημοκρατίας. Για μας είναι προφανές ότι σε πολλές συγκυρίες ο τρόπος που θέτεις τα ερωτήματα οδηγεί συχνά και στις λαμβανόμενες απαντήσεις. Όταν πηγαίνεις σε δημοψήφισμα με το ερώτημα της **χρεωκοπίας του ισχύοντος συστήματος** είναι φυσικό να ωθείς τους ψηφίζοντες στην κατάργησή του, σε μια περίοδο μάλιστα που το πληττόμενο από την κρίση τμήμα των δικηγόρων είναι φυσικό να νιώθει αγανάκτηση και απογοήτευση για τον τρόπο που το ΔΣ και ο Πρόεδρος «εκπροσωπούν» τα συμφέροντά του, για λόγους όμως τελείως άσχετους με την απλή αναλογική ή τον προγραμματικό συνδικαλισμό. Πολύ περισσότε-

συνέχεια στη σελ. 3

της συνταξης

Το τεύχος αυτό της Παρέμβασης κυκλοφορεί σε μια περίοδο έντασης της επίθεσης ενάντια στις κατακτήσεις και τα δικαιώματα των λαϊκών στρωμάτων. Από την επιτάχυνση των ιδιωτικοποιήσεων (άμεσων και έμμεσων) που στοχεύει στην αναδιάρθρωση-ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων μέχρι τη διεξαγωγή του διαγωνισμού της ντροπής για τους αδιόριστους εκπαιδευτικούς, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έχει στόχο να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα των πιο επιθετικών μεριδών του κεφαλαίου υπό τη σημαία της ΟΝΕ. Μοναδικό της όπλο σ' αυτή τη διαδικασία εκσυγχρονισμού τα ΜΑΤ...

Αντίστοιχα, για τους δικηγόρους και κύρια για τις πιο αδύναμες κατηγορίες αυτών, η κατάσταση επιδεινώνεται αλματώδως: συντριπτική αύξηση ασφαλιστών και φόρων, ιδιωτικοποίηση των θέσεων των εμμίσθων, ένταση της εκμετάλλευσης για τους συνεργάτες και τους ασκούμενους. Και ακόμα: νέα πρωτοδικεία, δικαστικός ανταρχισμός, ακόμα και ανατροπή του δημοκρατικού εκλογικού συστήματος στον ΔΣΑ. Και καμιά αντίδραση από τη συνδικαλιστική μας ηγεσία. Αντίθετα συμπίεση... **Η κυβέρνηση και οι κυρίαρχες κοινωνικές δυνάμεις έχουν αναγορεύσει ορθά τις μάχες αυτές σε κεντρικές πολιτικές μάχες. Τις μάχες αυτές πρέπει να τις κερδίσουν οι εργαζόμενοι.**

Σ' αυτό το τεύχος

2 **Οχι στο διαχειριστικό συνδικαλισμό**

Στο συνδικαλισμο της σήψης

3 **Ησυχία η δικαιοσύνη αποφάσισε**

3 **Βάλε τη διπλή ταρίφα**

3 **Καθημερινά προβλήματα**
Νέα πρωτοδικεία

4 **Και ξαφνικά συνέβη να απεργούμε**
εν μέσω τριωδίου

5 **τινα και τι να**
• Κατάργηση του πολιτικού ασύλου στην πράξη
• Ψήφισμα για τις "νέες" εργασιακές σχέσεις

6 **Έξαρση της εκμετάλλευσης**
6 **Έξαρση του Ρατσισμού**

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΤΗΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1/1/1993

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΚΑΤΩ ΤΗΣ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ

ΕΤΟΣ	ΕΙΣΦΟΡΕΣ Τ.Ν.	ΕΙΣΦΟΡΕΣ Κ.Ε.Α.Δ.	ΕΙΣΦΟΡΕΣ Τ.Π.Δ.Α.	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΑΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ
1992	48.000	12.000	16.800	76.800	
1993	67.200	19.992	42.550	129.742	+52.942 (40,8%)
1994	79.080	24.120	46.250	149.450	+19.708 (15,2%)
1995	100.500	30.120	99.800	230.420	+80.970 (54,2%)
1996	127.680	38.340	118.117	284.737	+54.317 (23,6%)
1997	163.140	48.990	170.000	382.130	+97.393 (34,2%)

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΑΝΩ ΤΗΣ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ

ΕΤΟΣ	ΕΙΣΦΟΡΕΣ Τ.Ν.	ΕΙΣΦΟΡΕΣ Κ.Ε.Α.Δ.	ΕΙΣΦΟΡΕΣ Τ.Π.Δ.Α.	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΑΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΕΤΟΣ
1992	94.800	48.000	72.000	214.800	
1993	134.400	39.972	72.000	246.372	+31.572(14,7)
1994	158.100	47.700	72.000	277.800	+31.428 (12,8%)
1995	201.000	60.300	99.800	361.100	+83.300 (30%)
1996	255.300	76.680	130.000	461.980	+100.880 (27,9%)
1997	326.980	97.980	170.000	594.260	+132.280 (28,7%)

Αφιερώνεται εξαιρετικά στη συνδικαλιστική μας ηγεσία, που μας υποσχέθηκε επανειλημμένα ότι θα λύσει τα προβλήματά μας χωρίς αποχές και κινητοποιήσεις. Θυμίζουμε ακόμα ότι οι υπαχθέντες στην ασφάλιση μετά την 1/1/1993 δικηγόροι πληρώνουν υψηλότερες εισφορές από τους κάτω της πενταετίας ασφαλισμένους πριν την 1/1/1993. Και αν δεν είχε θεσπιστεί ο ν. 2150/1993, που ήταν καρπός της πολύμηνης αποχής του 1992-1993, οι κάτω της πενταετίας δικηγόροι θα πλήρωναν ακριβώς τα ίδια ποσά σε Τ.Ν. και Κ.Ε.Α.Δ. (όπως σχεδόν στο Τ.Π.Δ.Α.) με τους υπόλοιπους.

ΟΧΙ

ΣΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ ΣΤΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ ΤΗΣ ΣΗΨΗΣ

Τον Απρίλιο που μας πέρασε η Εναλλακτική Παρέμβαση, πιστή στις αρχές της εναλλαγής, πραγματοποίησε την τρίτη κατά σειρά αλλαγή συμβούλου της στο ΔΣ του ΔΣΑ. Τη θέση του Δ. Σαραφianού πήρε ο Δ. Μπελαντής. Με την ευκαιρία αυτή αναπτύσσουμε εδώ μια σειρά προβληματισμών για τη θητεία του ΔΣ το χρόνο που πέρασε. Μια χρονιά που μόνο ως χρονιά **αποτυχημένης διαχείρισης** μπορεί να χαρακτηριστεί.

Η ευθύνη γι' αυτή τη χαμένη χρονιά βαρύνει καθ' ολοκληρία την πλειοψηφία του ΔΣ (ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ΣΥΝ) και τον Πρόεδρο προσωπικά, που χρησιμοποίησε τις υπερεξουσίες που του παρέχει ο Κώδικας για να εντείνει τη στρατηγική της σήψης στο Σύλλογο. Η πολιτική που ακολουθήθηκε και προπάντων η έλλειψη συλλογικών διεκδικήσεων αποκρυστάλλωσε με τον καλύτερο τρόπο ότι **το ΔΣ εξυπηρέτησε και εξυπηρετεί τα συμφέροντα αποκλειστικά και μόνο των μεγάλων δικηγορικών γραφείων**, προσπαθώντας ταυτόχρονα να δέσει στο άρμα τους τμήματα των πληττόμενων μαχόμενων δικηγόρων υπό τη συνεχειακή σημαία του υπερπληθωρισμού.

Χαρακτηριστικό της πολιτικής λογικής του Προέδρου είναι η ενασχόληση κατ' αποκλειστική προτεραιότητα με θέματα που αφορούν τη διαχείριση των υπηρεσιών και των οικονομικών του Συλλόγου και δευτερευόντως μόνο με διεκδικήσεις για την καλύτερη των όρων άσκησης της δικηγορίας προς όφελος των πληττόμενων στρωμάτων της και των πολιτών.

Τα γεγονότα μιλάνε από μόνα τους: Από τα **τριάντα εννέα** θέματα που καταγράφηκαν στις ημερήσιες διατάξεις, μόνο τα **είκοσι έξι** αφορούσαν προβλήματα που σχετίζονται με την κατάσταση της δικηγορίας (έμμισθος συνεργάτης, άσκηση, κτηματολόγιο κ.λπ.), ενώ τα υπόλοιπα **δεκατρία, τα οποία καταλαμβάνουν και τον περισσότερο χρόνο συζήτησης**, αφορούσαν καθαρά θέματα διαχείρισης του Συλλόγου (η μελέτη για τα ηλεκτρολογικά του

Συλλόγου απασχόλησε το ΔΣ επί δυο συνεδριάσεις μέχρι τις τρεις το πρωί, μόνο κατ' αυτό το έτος, καθώς η συζήτηση επί του θέματος είχε αρχίσει από τον προηγούμενο χρόνο (!)· το ίδιο συνέβη και με τη μίσθωση του parking της οδού Μαυρομιχάλη).

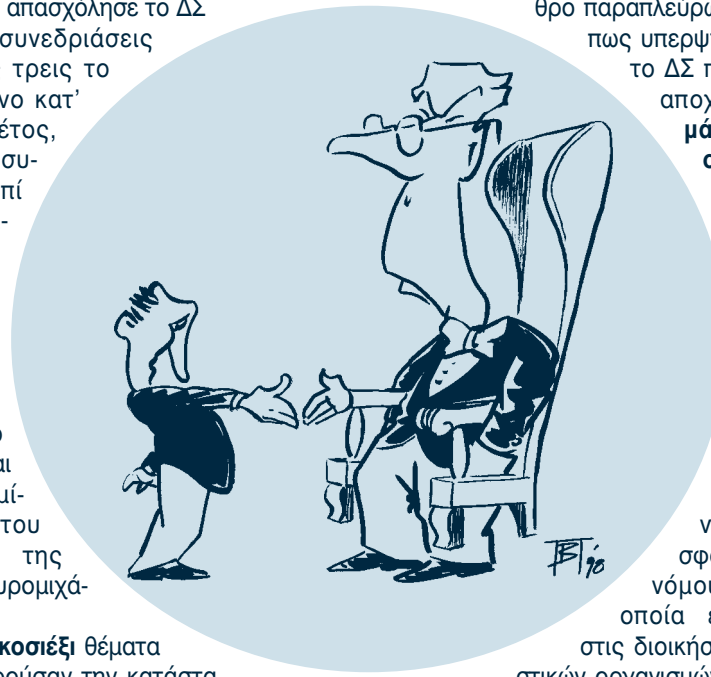
Από τα **εικοσιέξι** θέματα που αφορούσαν την κατάσταση της δικηγορίας πάρθηκε απόφαση για τα **εννιά (!)** – τα υπόλοιπα παραπέμφθηκαν σε «Επιτροπές» ή σε επόμενες συνεδριάσεις «για περαιτέρω επεξεργασία» και παρά το ότι ήταν απολύτως ώριμα. Η πρακτική αυτή είναι γνωστή και δοκιμασμένη: όπου δεν βγαίνουν τα κουκιά του Προέδρου (σε συνεργασίες με ΠΑΣΟΚ-ΝΔ) παραπέμπει το θέμα σε Επιτροπές μέχρι να γίνουν οι απαραίτητες σκάντζες (dos ut des). Μπορεί να χρειαστούν και επτά συνεδριάσεις για να παρθεί απόφαση για ένα θέμα (π.χ. τηλεματική). **Ακόμα χειρότερα όμως, τα πιο κρίσιμα για τους δικηγόρους θέματα (δικηγορικές εταιρείες, άσκηση και εν γένει όλα τα προβλήματα που αποτέλεσαν τις θέσεις του ΔΣ στο Δικηγορικό Συνέδριο) συζητήθηκαν χωρίς απαρτία και χωρίς να ληφθεί καμιά απόφαση.** Το ΔΣ μετατράπηκε σε φιλολογικό τέιον...

Ο μέγας φόβος του Προέδρου (και πριν τη γνωστή σύγκρουσή του με τον Υπουργό Δικαιοσύνης – περί της οποίας βλ. άρθρο παραπλευρώς) ήταν μήπως υπερψηφισθεί από το ΔΣ πρόταση για αποχή. **Έφτασε μάλιστα στο σημείο να διαλύσει πραξικοπηματικά συνεδρίαση που εξέταζε τους τρόπους αντίδρασης απέναντι στην πρόσφατη διάταξη νόμου με την οποία επιτρέπεται στις διοικήσεις ασφαλιστικών οργανισμών - ΙΚΑ, ΤΑΕ κ.λπ. – να αναθέτουν υποθέσεις σε μεγάλα δικηγορικά γραφεία...** **Το motto του Προέδρου ήταν: από μένα αποχή δεν περνάτε!** Ακόμα και όταν αναγκάστηκε ο ίδιος να την προτείνει, επιχείρησε συστηματικά να περιορίσει το πεδίο της αντιπαράθεσης «στην αντιθεσμική συμπεριφορά» του κ. Γιαννόπουλου.

Ο Πρόεδρος φοβάται ότι η σύγκρουση με την κυβέρνηση και την πολιτική της θα βλάψει τους δικηγόρους. Γι' αυτό και πάντα επιχειρεί να αμαυρώσει τις μεγάλες αποχές του 1992-93, υποβαθμίζοντας τις επιτυχίες που αυτές είχαν (κατάργηση αντικειμενικών κριτηρίων για τους νέους δικηγόρους, κλιμακωτή – και όχι εφ' άπαξ – αύξηση ασφαλιστικών εισφορών, μειωμένες εισφορές για τους νέους). Άλλωστε, όπως και ο ίδιος ανέφερε στην τελευταία απόπειρα σύγκλισης ΓΣ, το φορολογικό σύστημα είναι μια χαρά (αφού επιτρέπει στους μεγαλοδικηγόρους να κρύβουν κέρδη και εξοντώνει τους μικρούς...), ενώ το ασφαλιστικό είναι πανευρωπαϊκό πρόβλημα και να ευχαριστούμε το Θεό που δεν πληρώνουμε περισσότερα... Τι όμως κατάφερε ο Πρόεδρος με την πολιτική του τον χρόνο που πέρασε: Από τις εννιά αποφάσεις του ΔΣ **μόνο οι τέσσερις υλοποιήθηκαν και από αυτές και οι τέσσερις ήταν αποφάσεις που εξαρτώνταν από τον ίδιο το ΔΣΑ (!)** – αποχή για Γιαννόπουλο, προϋπολογισμός Συλλόγου, σύμβαση με εταιρεία Singular για τηλεματική, εκδήλωση για Σένγκεν. Όλα τα υπόλοιπα θέματα παραμένουν εκκρεμή, ενώ οι συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος δυσχεραίνουν ασφυκτικά για τους μαχόμενους και συνεργάτες δικηγόρους και το κόστος πρόσβασης των πολιτών στη δικαιοσύνη αυξάνει αλματωδώς. Όσο δε για την επιτυχία της διαχείρισης, τα ογκούμενα ελλείματα του ΔΣΑ μιλάνε από μόνα τους...

Ας το ξαναπούμε όμως. Την ευθύνη δεν φέρει μόνο ο Πρόεδρος. Πέρα και από τις συγκλίνουσες πολιτικές επιλογές των συμβούλων του ΠΑΣΟΚ, του ΣΥΝ και της ΝΔ (ακόμα και από όσους το παίζουν «αντάρτες» στα λόγια και αντ' αυτού στην πράξη) η σήψη της διαχείρισης αγκαλιάζει και διάφορους «ανεξάρτητους». Η δε διαχείριση γεννά και την αποδιοργάνωση. Το Διοικητικό Συμβούλιο λειτουργήσε όλο αυτό το χρονικό διάστημα με απαρτία που σπανίως ξεπερνούσε τα 15 άτομα. Ορισμένοι σύμβουλοι εμφανίζονταν στο ΔΣ μόνο όταν συζητούνταν θέματα που τους αφορούσαν προσωπικά (π.χ. εκπροσώπηση ΔΣΑ σε επιτροπές του εξωτερικού...).

Έχουμε τους ηγέτες που μας αξίζουν ή έχουν την πελατεία που τους ταιριάζει; Αν δεν αντισταθούμε τώρα, το μέλλον του δικηγορικού συνδικαλισμού προβλέπεται ζοφερό. Όσοι πίστευαν ότι το καινούριο ΔΣ, με τους πολλούς νέους συμβούλους, θα μπορούσε να αλλάξει γραμμή πλεύσης προς το καλύτερο γελάστηκαν. **Οι νέοι σύμβουλοι αποδείχθηκαν κλώνοι των παλιών. Ας τους κλονίσουμε!**



ΗΣΥΧΙΑ...

Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ...

Σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο ΔΣΑ συζητήθηκε το πρόβλημα της κριτικής των δικαστικών αποφάσεων επ' ευκαιρία της **απόφασης της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου**, σύμφωνα με την οποία θα πρέπει να αποφεύγεται ο κοινοβουλευτικός έλεγχος επί αυτών. Η πλειοψηφία των ομιλητών τάχθηκε υπέρ της απόφασης της Ολομέλειας, θεωρώντας άποπο τον σχετικό κοινοβουλευτικό έλεγχο. Φωτεινή εξαίρεση ο καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου Φ. Σπυρόπουλος.

Ιδιαίτερη όμως αλγεινή εντύπωση μας προκάλεσε η στάση του Προέδρου του ΔΣΑ κ. Ρουπακιά, ο οποίος όχι μόνο έσπευσε να υπεραμυνθεί των σχετικών απόψεων του Αρείου Πάγου, αλλά συμπαρατασσόμενος με τις πιο αντιδραστικές φωνές του δικαστικού σώματος, αμφισβήτησε ακόμα και το δικαίωμα άσκησης δημόσιας κριτικής επί οριστικών δικαστικών αποφάσεων! Οι απόψεις αυτές βρίσκονται πολύ πιο πίσω και από τις ίδιες τις συνταγματικές διατάξεις: Πέραν από την καθιερωμένη στο άρθρο 14§1 Σ ελευθερία της γνώμης (και συνεπώς ελευθερία κριτικής και των αποφάσεων πολιτειακών οργάνων), σύμφωνα με το άρθρο 93§3 Σ. κάθε δικαστική απόφαση (και οι οριστικές) πρέπει να είναι ειδικά και εμπεριστατωμένα αιτιολογημένες. Η διάταξη αυτή περιλαμβάνεται στο Σύνταγμα ακριβώς γιατί σχετίζεται άμεσα με την ανάγκη να είναι διαφανής η διαδικασία δικαστικής κρίσεως και να μπορούν να υποβάλλονται σε κριτική οι δικαστικές αποφάσεις κάθε βαθμού, αφού άλλωστε η ίδια η λειτουργία του δικαστή κατά την έκδοση της απόφασης δεν είναι απλώς η «τεχνική υπαγωγή πραγματικών περιστατικών στο διαφανές περιεχόμενο μιας κανονιστικής διάταξης», αλλά πρωτίστως η ερμηνεία των διατάξεων κατά την εφαρμογή τους σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Και ο τρόπος με τον οποίο προσεγγίζει ερμηνευτικά ο κάθε δικαστής μια διάταξη εξαρτάται άμεσα από τη διαρκή ερμηνευτική διαπάλη (που δεν πραγματοποιείται μόνο στον επιστημονικό διάλογο και) που επηρεάζεται από τη σύγκρουση γενικότερων κοινωνικών αντιλήψεων. Διαφορετικά, αν σκοπός της συνταγματικής κατοχύρωσης της αιτιολογίας των δικαστικών αποφάσεων ήταν να διευκολύνει την εργασία του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου ακρούσε

Η δημόσια κριτική των αποφάσεων των πολιτειακών οργάνων και η διαρκής έκθεση στο δημόσιο διάλογο των αντιλήψεων που διαμορφώνουν οι φορείς τους αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο σε ένα πολίτευμα που θέλει να ονομάζεται δημοκρατικό

να περιληφθεί σχετική διάταξη στον Οργανισμό των Δικαστηρίων. **Η δημόσια κριτική των αποφάσεων των πολιτειακών οργάνων και η διαρκής έκθεση στο δημόσιο διάλογο των αντιλήψεων που διαμορφώνουν οι φορείς τους αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο σε ένα πολίτευμα που θέλει να ονομάζεται δημοκρατικό.** Η λαϊκή κυριαρχία δεν εκφράζεται μόνο τη στιγμή της κάλπης (εκτός αν είναι κάλπικη), αφού η έκφραση της λαϊκής βούλησης προϋποθέτει τη διαμόρφωσή της. Και στη διαμόρφωσή της επιδρούν άμεσα οι αντιλήψεις που εκπορεύονται και από τον δικαστικό μηχανισμό. Στα πλαίσια αυτά, ο κοινοβουλευτικός έλεγχος, ως έλεγχος των απόψεων που η κυβέρνηση διαμορφώνει επί δικαστικών αποφάσεων, είναι και συνταγματικά ανεκτός και αναγκαίος. Η έκφραση της κυβερνητικής γνώμης δεν πλήττει την ανεξαρτησία των δικαστών (εκτός αν οι ίδιοι δεν θέλουν να είναι ανεξάρτητοι...). Αυτό που δεν είναι συνταγματικά ανεκτό είναι η δι' άλλων μέσων προσπάθεια επιβολής των κυβερνητικών αντιλήψεων επί των αποφάσεων των δικαστηρίων. Και πάλι όμως ο δημόσιος έλεγχος περισσότερο αποσοβεί αυτά τα φαινόμενα, παρά τα επιτείνει. Και αν ακόμα δεν νοείται έκφραση μομφής (π.χ. με επερώτηση) προς την κυβέρνηση για το περιεχόμενο δικαστικής απόφασης, νοείται όσον αφορά το γενικότερο χάλι που παρουσιάζεται στο χώρο της Δικαιοσύνης και τον αυταρχισμό που εντείνεται λόγω και της κυβερνητικής πολιτικής (καθυστέρηση στη μηχανοργάνωση, κενά, αύξηση του κόστους πρόσβασης των πολιτών κ.λπ.).

Όσο για τη νέα καραμέλα του Προέδρου ότι «είναι μύθος το Κράτος των Δικαστών» αρκεί να του υπενθυμίσουμε ότι το Κράτος των Δικαστών δεν εμφανίζεται στο πολιτικό προσκήνιο παρά μόνο ως εναλλακτική λύση στην αδυναμία συγκρότησης συμπαγούς πολιτικής εξουσίας. Πριν όμως από την έκδηλη (και πλέον αδύνατον να ανατραπεί) δημόσια εμφάνισή του προηγούνται μια σειρά μετατοπίσεων του κέντρου βάρους μεταξύ των θεσμικών διαύλων άσκησης της εξουσίας (π.χ. ποιος ασκεί τη νομοθετική εξουσία – η κυβέρνηση ή ο κ. Κανελλόπουλος;), που κατατείνουν στην ένταση των αυταρχικών αντιλήψεων στο εσωτερικό του δικαστικού μηχανισμού και κυρίως στο να τίθεται αυτός ο μηχανισμός «στο απυρόβλητο». Όποιος έχει μάτια και θέλει να δει βλέπει...

